

Euroopan komissio käynnistää rikkomusmenettelyn Puolaa vastaan oikeuslaitokseen vaikuttavien toimien vuoksi

Bryssel 29. heinäkuuta 2017

Euroopan komissio on käynnistänyt rikkomusmenettelyn Puolaa vastaan lähettämällä virallisen ilmoituksen sen jälkeen, kun Puolan virallisessa lehdessä julkaistiin laki yleisten tuomioistuinten järjestämisestä perjantaina 28. heinäkuuta.

Puolan viranomaisilla on **kuukausi** aikaa vastata viralliseen ilmoitukseen.

Keskeinen oikeudellinen ongelma, jonka komissio on laissa havainnut, liittyy syrjintään sukupuolen perusteella, sillä naispuolisten ja miespuolisten tuomareiden eläkeikä on laissa eriytetty (naisilla 60 vuotta ja miehillä 65 vuotta). Tämä on vastoin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 157 artiklaa ja sukupuolten tasa-arvosta työelämässä annettua direktiiviä 2006/54. Virallisessa ilmoituksessa komissio tuo esiin myös huolensa siitä, että koska oikeusministerille annetaan valtuudet harkintansa mukaan pidentää eläkeiän saavuttaneiden tuomareiden toimikautta sekä erottaa ja nimittää tuomioistuinten puheenjohtajia, Puolan tuomioistuinten riippumattomuus heikentyy (ks. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 1 kohta yhdessä EU:n perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa). Uudet säännöt antavat oikeusministerille mahdollisuuden vaikuttaa yksittäisiin tuomareihin erityisesti, koska tuomareiden toimikauden pidentämistä koskevat perusteet eivät ole selkeitä, ja tämä heikentää tuomarien erottamattomuuden periaatetta. Laissa alennetaan eläkeikää mutta annetaan oikeusministerille valtuudet pidentää naispuolisten tuomareiden toimikautta kymmenellä vuodella ja miespuolisten tuomareiden viidellä vuodella. Lisäksi oikeusministerin päätökselle toimikauden pidentämisestä ei ole määräaikaa, joten hän voi vaikuttaa kyseessä oleviin tuomareihin koko sen ajan, mikä heidän toimikaudestaan on jäljellä.

Komission ensimmäinen varapuheenjohtaja **Frans Timmermans** lähetti eilen Puolan ulkoministerille kirjeen, jossa hän toisti ulkoministerille ja Puolan oikeusministerille kutsun saapua mahdollisimman pian kokoukseen Brysseliin, jotta vuoropuhelu voidaan käynnistää uudestaan. Kuten hän [totesi](#) oikeusvaltiota koskevan vuoropuhelun yhteydessä: *"Komissio on edelleen valmis käymään rakentavaa vuoropuhelua Puolan viranomaisten kanssa."*

Seuraavat vaiheet

Komission virallisessa ilmoituksessa Puolan hallitusta kehoitetaan vastaamaan kuukauden kuluessa. Komissio varaa oikeuden, tutkittuaan huomautukset tai jos niitä ei ole annettu määräajassa, antaa tarvittaessa perustellun lausunnon, joka on rikkomusmenettelyn toinen vaihe.

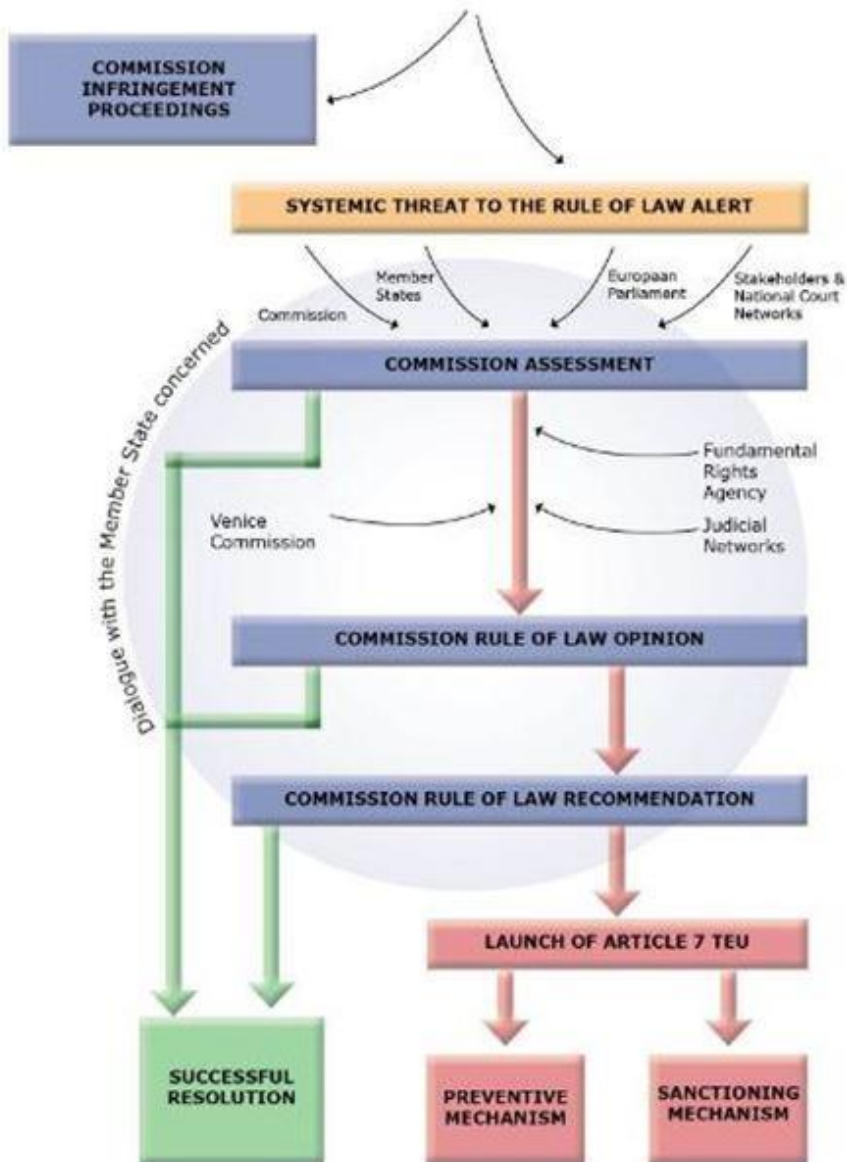
Tausta

Komission kollegio [päätti keskiviikkona 26. heinäkuuta](#) aloittaa tämän rikkomusmenettelyn välittömästi, kun laki yleisten tuomioistuinten järjestämisestä julkaistaan. Laki julkaistiin 28. heinäkuuta.

Rikkomusmenettely on jatkoa komission [tammikuussa 2016](#) käynnistämälle oikeusvaltiomenettelylle sekä 26. heinäkuuta annetulle täydentävälle oikeusvaltiosuositukselle. Oikeusvaltioperiaate kuuluu yhteisiin arvoihin, joihin Euroopan unioni perustuu. Se on kirjattu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklaan. Perussopimusten nojalla Euroopan komissio on yhdessä Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa vastuussa siitä, että oikeusvaltioperiaatetta kunnioitetaan EU:n perusarvona ja että EU:n lainsäädäntöä, arvoja ja periaatteita kunnioitetaan. Euroopan komissio joutui tammikuussa 2016 käynnistämään Puolan tapahtumien vuoksi vuoropuhelun Puolan hallituksen kanssa oikeusvaltiotoimintakehityksen mukaisesti. Kehyksessä, jonka komissio otti käyttöön 11. maaliskuuta 2014, on kolme vaihetta (ks. liite 1). Koko prosessi perustuu komission ja jäsenvaltion väliseen jatkuvaan vuoropuheluun. Komissio pitää Euroopan parlamentin ja neuvoston tarkasti ajan tasalla.

Liite I - Oikeusvaltiotoimintakehys

A rule of law framework for the European Union

Liite II - Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artikla

1. Neuvosto voi jäsenvaltioiden yhden kolmasosan, Euroopan parlamentin tai Euroopan komission perustellusta ehdotuksesta Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan todeta jäsentensä neljän viidesosan enemmistöllä, että on olemassa selvä vaara, että jokin jäsenvaltio loukkaa vakavasti 2 artiklassa tarkoitettuja arvoja. Ennen tämän toteamista neuvosto kuulee kyseistä jäsenvaltiota ja voi, tehden ratkaisunsa samaa menettelyä noudattaen, antaa sille suosituksia.

Neuvosto tarkistaa säännöllisesti, ovatko tällaiseen toteamiseen johtaneet perusteet edelleen olemassa.

2. Eurooppa-neuvosto, joka tekee ratkaisunsa yksimielisesti, voi jäsenvaltioiden yhden kolmasosan ehdotuksesta tai Euroopan komission ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan parlamentin hyväksynnän todeta, että jokin jäsenvaltio loukkaa vakavasti ja jatkuvasti 2 artiklassa tarkoitettuja arvoja, kehoitettuaan ensin asianomaista jäsenvaltiota esittämään huomautuksensa.

3. Jos rikkominen on 2 kohdan mukaisesti todettu, neuvosto voi määränemmistöllä päättää pidättää väliaikaisesti tietyt perussopimuksista johtuvat asianomaiselle jäsenvaltiolle kuuluvat oikeudet, mukaan lukien kyseisen jäsenvaltion hallituksen edustajan äänioikeuden neuvostossa. Tällöin neuvosto ottaa huomioon tällaisen oikeuksien pidättämisen mahdolliset vaikutukset luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Jäsenvaltiolle perussopimuksista johtuvat velvoitteet sitovat kuitenkin edelleen asianomaista valtiota.

4. Neuvosto voi määränemmistöllä päättää myöhemmin muuttaa 3 kohdan nojalla toteutettua toimenpidettä tai peruuttaa sen, jos sen toteuttamiseen johtaneessa tilanteessa tapahtuu muutos.

5. Euroopan parlamentissa, Eurooppa-neuvostossa ja neuvostossa tätä artiklaa sovellettaessa noudatettavista äänestysmenettelyä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 354 artiklassa.

Lisätietoa tiedotusvälineille:

[Mina ANDREEVA](#) (+32 2 299 13 82)

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

Lisätietoa yleisölle: [Europe Direct](#) -palvelu, puh. [00 800 67 89 10 11](#) tai [sähköposti](#)